

भवयेच्छास्त्रदृष्टानि पर्वस्वपि विवर्जयेत् । उदङ्मुखश्च सततं शौचं कुर्यात् समाहितः ।

अकृत्वा देवपूजाञ्च नाचरेदन्तधावनं । अकृत्वा देवपूजाञ्च नाभिगच्छेत् कदाचन ।

५००

अन्यत्र तु गुरुं वृद्धं धार्मिकं वा विचक्षणं । अवलोक्यो न चादर्शो मलिनो बुद्धिमत्तरैः ।

न चाज्ञातां स्त्रियं गच्छेद्भर्त्रिणीं वा कदाचन । उदक्शिरा न स्वपेत तथा प्रत्यक्शिरा न च ।

प्राक्शिरास्तु शपेद्विद्वानथवा दक्षिणशिराः । न भग्नेनावशीर्णं च शयने प्रस्रवीत च ।

नान्तर्द्वाने न संयुक्ते न च तिर्यक्कदाचन । न चापि गच्छेत् कार्येण समयादाऽपि नास्तिके ।

आसनन्तु पदाकृष्य न प्रसज्येत तथा नरः । न नग्नः कर्हिचित् स्नायान्न निशायां कदाचन ।

५०१

स्नात्वा च नावमृज्येत गात्राणि सुविचक्षणः । न चानुलिम्पेदस्नात्वा स्नात्वा वासो न निर्दुनेत् ।

न चैवार्द्राणि वासांसि नित्यं सेवेत मानवः । स्रजश्च नावकृष्येत न वहिर्द्वारयीत च ।

उदक्यया च संभाषां न कुर्वीत कदाचन । नेात्सृजेत पुरीषश्च क्षेत्रे ग्रामस्य चान्तिके ।

उभे मूत्रपुरीषे तु नाप्सु कुर्यात् कदाचन । अन्नं बुभुक्षमाणस्तु त्रिभुखेन स्पृशेदपः ।

भुक्त्वा चान्नं तथैव त्रिभिः पुनः परिमार्जयेत् । प्राङ्मुखो नित्यमश्रीयादाग्यतोऽन्नमकुत्सयन् ।

५०२

प्रस्कन्दयेच्च मनसा भुक्त्वा चाग्निमुपस्पृशेत् । आयुष्यं प्राङ्मुखो भुङ्क्ते यशस्यं दक्षिणमुखः ।

धन्यं प्रयङ्मुखो भुङ्क्ते शतं भुङ्क्ते उदङ्मुखः । अग्निमालभ्य तोयेन सर्वान् प्राणानुपस्पृशेत् ।

गात्राणि चैव सर्वाणि नाभिं पाणितले तथा । नाधितिष्ठेत्तुषं जातु केशभस्मकपालिकाः ।

अन्यस्य चाप्यवस्नातं दूरतः परिवर्जयेत् । शान्तिहोमांश्च कुर्वीत सावित्राणि च धारयेत् ।

निषण्णश्चापि खादेत न तु गच्छन् कदाचन । मूत्रं नोत्तिष्ठता कार्यं न भस्मनि न गोम्रजे ।

५०३

आर्द्रपादस्तु भुञ्जीत नार्द्रपादस्तु संविशेत् । आर्द्रपादस्तु भुञ्जानो वर्षाणां जीवते शतं ।

त्रीणि तेजांसि नोच्छिष्ट आलभेत कदाचन । अग्निं गां ब्राह्मणश्चैव तथा ह्यायुर्न हीयते ।

त्रीणि तेजांसि नोच्छिष्ट उदीचेत कदाचन । सूर्याचन्द्रमसौ चैव नक्षत्राणि च सर्वशः ।

ऊर्ध्वं प्राणा ह्युत्क्रामन्ति यूनः स्यविर आयति । अभ्युत्थानाभिवादाभ्यां पुनस्तान् प्रतिपद्यते ।

अभिवादयेत वृद्धांश्च दद्याच्चैवासनं स्वयं । कृताञ्जलिरुपासीत गच्छन्तं पृष्ठतोऽन्वितात् ।

५०४

न चासीतासने भिक्षे भिक्षकांस्तश्च वर्जयेत् । नैकवस्त्रेण भोक्तव्यं न नग्नः स्नातुमर्हति ।

स्वप्नव्यं नैव नग्नेन न चोच्छिष्टोऽपि संविशेत् । उच्छिष्टो न स्पृशेच्छीषं सर्वं प्राणास्तदाश्रयाः ।

केशग्रहं प्रहारांश्च शिरस्येतान् विवर्जयेत् । न संहताभ्यां पाणिभ्यां कण्डूयेतात्मनः शिरः ।

न चाभीक्ष्णं शिरः स्नायान्तथाऽस्यायुर्न रिच्यते । शिरःस्नातैश्च तैलैश्च नाङ्गं किञ्चिदपि स्पृशेत् ।

तिलमृष्टं न चाश्रीयान्तथाऽस्यायुर्न रिच्यते । नाध्यापयेत्तयोच्छिष्टो नाधीयीत कदाचन ।

५०५

वाते च पूतिगन्धे च मनसाऽपि न चिन्तयेत् । अत्र गाथा यमोद्गीताः कीर्त्तयन्ति पुराविदः ।

आयुरस्य निवृन्तामि प्रजास्तस्याददे तथा । य उच्छिष्टः प्रवदति स्वाध्यायश्चाधिगच्छति ।

यश्चानध्यायकालेऽपि मोहादभ्यस्यति दिजः । तस्य वेदः प्रणश्येत आयुश्च परिहीयते ।